

Het topjaar 2001

Koen Miskotte¹

1. De Heuvel 6, 3853 EW Ermelo

Dit artikel werd al eerder geplaatst in Radiant 2002-02. Door een misverstand zijn toen alle tabellen niet geplaatst. Omwille van de leesbaarheid wordt het hele artikel opnieuw geplaatst. Excusus.

Hans Betlem

Inleiding

Pieken en dalen, dat is o.a. waarmee we bezig zijn in onze hobby. Hebben we het over pieken dan denk men al gauw aan een ZHR curve van een zwerm tijdens het maximum, of de meerdere pieken van de Leoniden-zwerm van de afgelopen jaren. Maar wat te denken van pieken en dalen in onze DMS historie. Een dal hebben we net gehad in de vorm van het "slechte" (door slecht weer) meteorenjaar 2000. Positief punt dat jaar was dat het aantal waarnemers dat buiten de zwermen actief is toenam. En deze trend is doorgezet in 2001 en hoe! Dit jaar hebben we echt een piek en zelfs op meerdere fronten een topjaar te pakken!

Het zwaartepunt van afgelopen jaar vormen natuurlijk de Leoniden. Maar liefst drie expedities gingen op pad: twee in de VS waar alle teams succesvol het 7 revolutions stofspoor in kaart brachten, terwijl vanuit China een team succesvol waarnemingen deed aan meerdere stofsporen (o.a. 4 rev) bij elkaar. Het resultaat van deze inspanning is er naar: enkele duizenden meteoren zijn op foto en video vast gelegd en visueel werden ruim 25000 meteoren gezien. Al deze waarnemingen tezamen bevatten een schat aan informatie. Het zal zeker nog een jaar duren voordat die berg data verwerkt is.

Maar er is meer goed nieuws: voor het eerst sinds 1996 werd het Geminiden maximum goed waargenomen. Een kleine 5000 meteoren leverde deze actie op. Verder was het Lyriden-maximum ook al helder en werd er in mei en record aantal heldere nachten waargenomen. Dit leverde weer be-

langrijke aanvullende informatie op over de eta Lyriden, een zwermpje actief rond 9 mei waarvan we vermoeden dat ze een jaarlijkse ZHR heeft van 7. Deze zwerm is afkomstig van komeet IRAS, Aracki, Alcock uit 1983.

En nog meer goed nieuws: we kregen van drie waarnemers van de NVWS werkgroep Meteoren (Joost Hartman, Marcel Vonk en Michiel Brentjens) waarnemingen opgestuurd van de Leoniden. Het is fijn dat we van onze collega's waarnemingen kunnen opnemen in de database. Hopelijk mogen we op meer rekenen in de toekomst en kan er een vorm van samenwerking uit voortvloeien.. Nu een korte beschrijving van elke maand:

Januari

Een redelijk aantal heldere nachten en meerdere visuele waarnemers zorgden ervoor dat deze maand sinds jaren weer eens een topper werd. Zo werd het maximum van de delta Cancrien goed waargenomen door vijf waarnemers en leverde dit een leuke ZHR curve op [1]. In totaal werd er gedurende 7 nachten door 8 waarnemers 286 meteoren gezien. Carl Johannink was vanuit Lattrop getuige van een fraaie -5 delta Cancrien.

Februari en Maart

Deze maanden kenmerkten zich door slecht weer en weinig waarneem activiteiten. Op het noordelijk halfrond is dit ook de rustigste periode van het jaar. Beide maanden leverden elk drie heldere nachten met drie waarnemers op: resultaat : 45 en 31 meteoren.

April

Een nogal wisselvallige maand. Zeven heldere nachten is niet echt veel, maar gelukkig was wel de nacht 21 op 22 april helder en dit lokte maar liefst 11 waarnemers het veld in. Met name de groep uit Lattrop zorgt voor nogal wat aanwas in waarnemers de laatste jaren, maar ook meerdere Belgische waarnemers stuurden waarnemingen op.. Het resultaat was dat er van de maximum nacht een fraaie ZHR curve gemaakt kon worden [2]. Ook de fotografen zaten niet stil en fotografeerde o.a. een Lyride van -4 simultaan.

In totaal leverde deze maand ruim 70 uur waarnemingen en een kleine 800 meteoren op. Daarmee is het de beste april maand sinds 1996 geworden.

Mei

Een maand met veel heldere nachten, maar liefst twaalf! Dit lokte nogal wat nieuwe waarnemers het veld in met als resultaat dat er nieuwe waarnemingen beschikbaar kwamen van de eta Lyriden. Ondergetekende heeft uit de database alle eta Lyriden waarnemingen gelicht (ook waarnemingen met nul detecties...) en Marco Langbroek en Carl Johannink zijn bezig met een publicatie voor Radiant en WGN.

Juni

Om de één of andere reden scoort deze maand bijna elk jaar goed wat heldere nachten betreft. Dit jaar waren het er acht. Vier waarnemers actief leverde 116 meteoren op.

IMO Code	Observer	From	Sessions	T.Eff	Nspo	Nstr	Ntot
BIEJE	Jean Marie Biets	Wilderen/Belgium	10	23,210	44	145	189
BUSPE	Peter Bus	Groningen/Netherlands	2	3,660	37	672	709
BREMI	Michiel Brentjens (WGM)	Amersfoort/Netherlands	1	3,000	0	72	72
DE MA	Marc de Lignie	Utrecht/Netherlands	2	7,887	76	1759	1835
DIJSI	Sietse Dijkstra	Almelo/Netherlands	21	42,880	349	1441	1790
HARJO	Joost Hartman (WGM)	Heest/Netherlands	1	1,000	0	25	25
HAZJA	Jan Hazendonk	Apeldoorn/Netherlands	1	6,860	36	349	385
JOHCA	Carl Johannink	Gronau/Germany	34	73,410	630	456	1086
LANMA	Marco Langbroek	Voorschoten/Netherlands	6	14,601	179	2059	2238
MISKO	Koen Miskotte	Ermelo/Netherlands	52	145,458	1478	5422	6900
NIJJO	Jos Nijland	Benningbroek/Netherlands	4	15,723	191	4868	5059
OSVDA	Daniël van Os	Almelo/Netherlands	4	14,838	162	456	618
SANRO	Rob Sanders	Eindhoven/Netherlands	14	20,110	29	75	104
SCHAL	Alex Scholten	Eerbeek/Netherlands	1	6,860	54	329	383
SCHRE	Remco Scheepmaker	Almelo/Netherlands	3	8,490	64	210	274
SCHTO	Ton Schoenmaker	Roden/Netherlands	2	3,660	5	82	87
STEDO	Dominique Steuckers	Holsbeek/Belgium	5	19,490	155	444	599
TUKAR	Arnold Tukkers	Denekamp/Netherlands	15	42,885	517	3717	4234
VANER	Erwin van Ballegoy	Aruba/Caribbean/Neth.	6	8,643	61	432	493
VANMC	Michel Vanderputte	Ronse/Belgium	52	171,184	1747	5709	7450
VANSI	Simon Vanmeerkerken	Ronse/Belgium	1	5,410	51	433	484
VANTO	Tonny Vanmunster	Walshoutem/Belgium	1	4,114	0	1051	1051
VERRI	Rita Verhoef	Hengelo/Netherlands	5	18,692	139	2351	2490
VONMA	Marchel Vonk (WGM)	Heest/Netherlands	1	3,000	0	56	56
	24 observers			665,065	6004	32613	38611

Tabel 1 : Overzicht waarnemingen, plaatsen en aantallen meteoren. DMS waarnemers 2001

Juli

In Nederland een slechte maand , maar in België kon wat meer gedaan worden. Een drietal DMSers (Carl Johannink, Sietse Dijkstra en ondergetekende) namen echter vanaf hun vakantie locatie waar. Door hun zuidelijke waarneem locatie werd er voor het eerst sinds jaren een flink aantal delta Aquariden gezien. Momenteel is ondergetekende bezig deze data om te zetten in ZHR gegevens, waarvan later dit jaar het e.e.a. gepubliceerd zal worden.

In totaal werden ruim 1500 meteoren gezien deze maand.

Augustus

Wederom een wisselvallige maand. Nederland zat potdicht in de nachten 11 op 12 en 12 op 13 augustus. In België smaakte men wel een redelijk helder Perseïdenmaximum. Pas de nacht 14 op 15 augustus werd helder,

terwijl het eind augustus ook een aantal nachten helder was.

September

Voor de derde maal op rij een slechte september maand. Veel bewolking, héél veel regen en héél weinig meteoren...

Oktober

Wederom een hele slechte maand. In België was het iets beter.

November

Een historische maand voor DMS. Naast de vele waarnemingen uit de VS en China, ook een aantal waarnemingen vanuit Europa. Een heel positief punt is dat we van een drietal waarnemers van de Werkgroep Meteoren een aantal Leoniden waarnemingen mochten ontvangen. Helaas moest Carl Johannink de reis naar de VS op

het laatste moment afzeggen door problemen met de gezondheid. Hopelijk is hij er in 2002 weer bij!

December

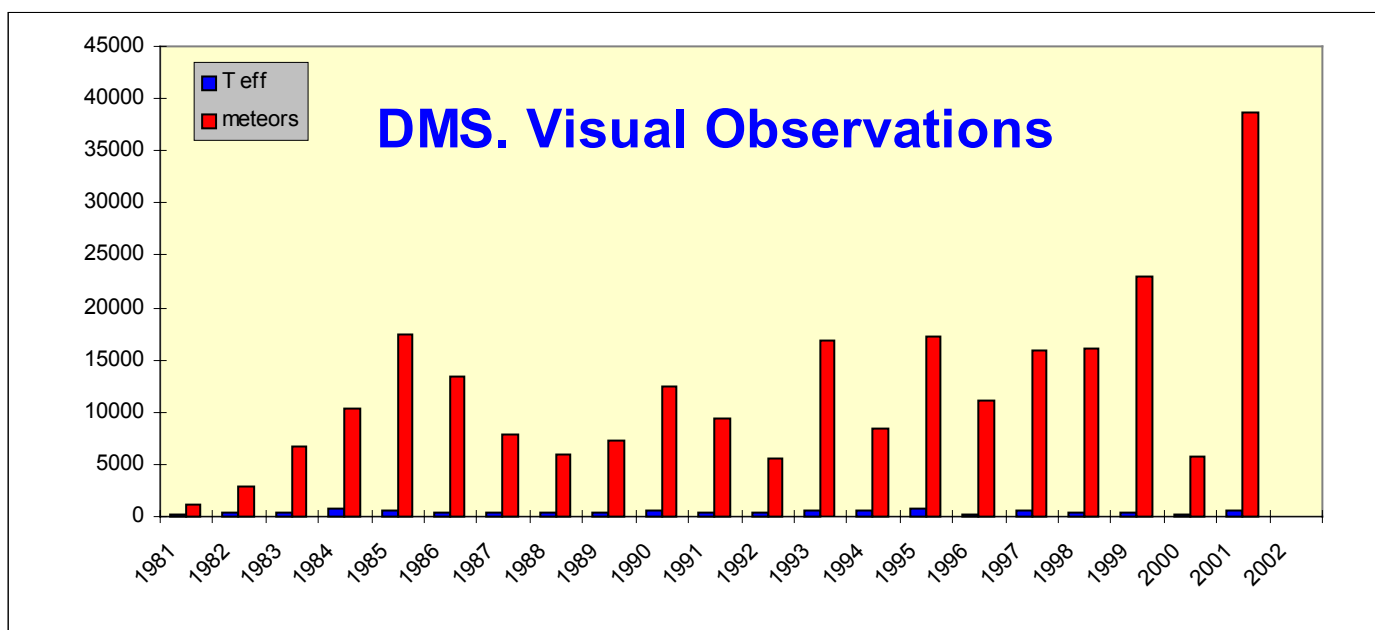
Eindelijk een helder Geminidenmaximum. Dat was lang geleden! Veel waarnemers actief en dat resulteerde in een kleine 5000 meteoren. Ook deze berg data zal verwerkt worden in de komende maanden. Daarnaast waren er ook opklaringen in Ermelo in de Ursiden maximum nacht, maar dit was lokaal omdat er vanuit de rest van Nederland en België over het algemeen bewolking werd gemeld.

Tot zover het overzicht. Het ligt in de bedoeling dat ondergetekende zich meer gaat bekwamen in het bewerken van waarnemingen. Inmiddels al het een en ander gedaan met eigen waarnemingen. Hopelijk kan ik dit jaar meer laten zien.

Op naar het volgende jaar!

Month	N nights	N obs.	T.eff	Observed meteors		Total
				sporadic	stream	
januari	7	8	28,08	203	83	286
februari	3	3	9,86	35	10	45
march	3	3	5,92	24	7	31
april	7	11	71,66	424	368	792
may	12	8	74,54	387	73	460
june	8	4	17,84	108	8	116
july	16	9	81,95	878	691	1569
august	17	12	118,2	930	1015	1945
september	2	3	5,78	43	10	53
october	7	4	21,66	195	83	278
november	8	13	143,962	1874	26199	28073
december	5	14	85,613	903	4060	4963
Total	95		665,065	6004	32607	38611

Tabel 2 : DMS jaarresultaten 2001

Figuur 1 : Visueel waargenomen aantallen meteoren. DMS 1981-2002. Bron : DMS Visueel archief.

Referenties

- 1] Radiant **23** (2001),11 e.v. Koude witerwaarnemingen in januari K.Miskotte en C. Johannink.
- 2] Radiant **23** (2001),30 e.v. Lyriden 2001 C.Johannink en K. Miskotte

Stream	Code	Maximum	1999	2000	2001
Quadrantids	QUA	januari	0	18	42
Alpha Hydrids	aHYD	januari	2	5	8
Canis Minorids	CMI	januari	1	0	0
Delta Cancrids	dCNC	januari	15	9	26
Delta Leonids	dLEO	februari	1	5	8
Kappa Bootids	kBOO	februari	0	0	5
Virginids	VIR	march	15	25	22
Ursae Majorids?	UMA	april	0	0	1
Alpha Bootids	aBOO	april	1	5	2
Lyrids	LYR	april	65	19	339
Mu Virginids	mVIR	april	3	14	19
Alpha Scorpeiïds	aSCO	may	5	8	9
Eta Aquarids	eAQU	may	4	21	2
Epsilon Lyrids	eLYR	may	0	41	18
Tau Herculids	tHER	june	0	12	16
Gamma Delphinids	gDEL	june	3	8	0
Theta Ophiuchids	tOPH	june	0	0	8
June Lyrids	jLYR	june	7	2	4
July Pegasids	jPEG	july	5	0	1
June Bootids	jBOO	june	0	3	0
Omega Scorpeiïds	oSCO	june	5	2	7
Saggitarids	SAG	june	8	2	13
Alpha Cygnids	aCYG	july	11	0	0
Alpha Triangulids	aTRI	july	3	0	0
Aquarids	AQR	july	50	51	407
Capricornids	CAP	july	17	16	98
Phi Cygnids	pCYG	july	6	0	16
Pisces Austrinids	PAU	july	1	0	6
Kappa Cygnids	kCYG	august	47	38	104
Perseïds	PER	august	915	423	1042
Aurigids	AUR	september	0	12	27
Delta Aurigids	dAUR	september	21	1	14
Kappa Aquarids	kAQR	september	3	0	1
Piscids	PIS	september	8	3	8
Giacobinids	GIA	october	5	5	3
Epsilon Geminids	eGEM	october	19	1	5
Leo Minorids	LMI	october	14	1	0
Orionids	ORI	october	188	24	46
Alpha Monocerotids	aMON	november	6	9	53
Leonids	LEO	november	18570	2832	25831
Linearids	LIN	november	3	0	0
Taurids	TAU	november	391	85	334
Coma Berenicids	COM	december	1	17	12
Sigma Hydrids	sHYD	december	2	3	22
Lyncids	LYN	december	0	1	0
Ursids	URS	december	3	134	7
Chi Orionids	cORI	december	1	5	20
Geminids	GEM	december	16	4	3981
Monocerotids	MON	december	0	0	20
Total			20441	3864	32607

Tabel 3 : Waargenomen zwermen in 1999, 2000 en 2001

Year	T eff	meteors
1980	19,68	103
1981	119,90	1083
1982	321,32	2890
1983	386,97	6694
1984	804,72	10412
1985	646,38	17411
1986	477,21	13363
1987	450,74	7758
1988	311,56	5993
1989	346,48	7372
1990	495,88	12397
1991	346,68	9368
1992	397,58	5620
1993	585,63	16937
1994	542,88	8485
1995	797,94	17278
1996	286,09	11029
1997	614,66	15933
1998	403,28	16077
1999	305,51	23050
2000	246,67	5742
2001	665,07	38611
Total	9572,83	253606

Tabel 4 : Totalen over alle jaren.